

HƯỚNG NGHIỆP TẠI PHÁP: MỘT NĂNG LỰC ĐƯỢC CHIA SẼ, MỘT CHÍNH SÁCH ĐẶC BIỆT CỦA NGÀNH GIÁO DỤC QUỐC DÂN, MỘT TỔ CHỨC PHỤC VỤ CHO CHÍNH SÁCH ĐÓ.

*TS. René Pierre Halter
Trưởng Ban Hướng nghiệp
Vụ Giáo dục học đường
Bộ Giáo dục Quốc gia Pháp*

Tóm tắt:

Bài viết giới thiệu hiện trạng của một câu hỏi về hướng nghiệp tại Pháp trong bối cảnh đầy tiến triển sau cuộc thảo luận tầm quốc gia về nhà trường và bản báo cáo của Ủy ban do Ông Thélot làm chủ tịch, và vào thời gian biểu quyết dự thảo luật hướng nghiệp về tương lai của trường học. Luật mới, luật “phi tập trung” hay phân quyền quản lý (décentralisation) đã trao thêm những quyền hạn mới cho các đơn vị hành chính địa phương trong việc tiếp nhận, thông tin và hướng nghiệp thanh thiếu niên, nhưng ngành giáo dục quốc dân hiện vẫn giữ những quyền hạn duy nhất trong lĩnh vực này trong hệ thống giáo dục đối với học sinh. Hiện trạng này đặt ra nhiều câu hỏi: Làm thế nào để điều phối các hoạt động của các đơn vị hành chính địa phương và các đối tác với các hoạt động của ngành giáo dục quốc dân? Cần đưa ra chính sách nào cho ngành giáo dục? Cách tổ chức các dịch vụ như thế nào để đáp ứng tốt nhất các nhiệm vụ của chính sách này và với những nhà chuyên môn nào? Trong phần đầu tác giả đã giới thiệu một cách ngắn gọn về bối cảnh hiện tại với hai ví dụ: Luật “phi tập trung” quản lý. Dự thảo luật hướng nghiệp cho tương lai của nhà trường. Các câu hỏi này là trung tâm của các thảo luận hiện tại ở Pháp. Trong phần tiếp theo, tác giả đưa ra câu trả lời cho từng câu hỏi đã được giới thiệu trong phần đầu, và cuối cùng mở ra một câu hỏi về vị thế của những người làm nghề hướng nghiệp trong bối cảnh mới.

Giới thiệu qua về bối cảnh hiện tại :

Từ khoảng 2 năm nay, bối cảnh lập pháp tiến triển nhanh tại Pháp. Sự tiến triển này ảnh hưởng đến nhiều lĩnh vực trong đời sống xã hội và có những tác động trực tiếp trên hoạt động của hệ thống giáo dục. Tôi muốn nhân đây đưa ra 2 ví dụ:

- ◆ Luật “phân quyền”
- ◆ Dự thảo luật hướng nghiệp về tương lai của trường học

Lẽ ra tôi cũng có thể thêm vào đó các văn bản hoặc dự thảo như luật “liên kết xã hội” đề xuất sự phát triển phong phú của việc học hoặc dự thảo luật về “người tàn tật”

hoặc hơn nữa luật định hướng cho luật tài chính (Loi d'Orientation de la Loi de Finances)...

Luật phân quyền được đưa ra trong một bối cảnh xã hội đầy hỗn loạn có ảnh hưởng đặc biệt đến nhà trường và đặc biệt hơn là đến các nhà tư vấn - tâm lý học hướng nghiệp. Trên thực tế, trong bản thảo đầu của dự thảo luật, những người làm nghề hướng nghiệp (tất cả mọi công chức của nhà nước) phải thay đổi vị thế để trở thành công chức của địa phương (trực thuộc các cấp địa phương). Chính phủ sau đó đã từ chối sự thay đổi này và quyết định giữ các dịch vụ hướng nghiệp dưới trách nhiệm của Bộ Giáo dục Quốc gia. Tuy nhiên, trong thời kỳ này đã xuất hiện sự cần thiết khẩn cấp phải có một suy nghĩ về tiến triển của các dịch vụ hướng nghiệp tại Pháp. Trong mọi trường hợp, ngay cả khi những người hành nghề thông tin và hướng nghiệp không bị “phân quyền”, luật đã giao một cách rõ ràng trách nhiệm đón tiếp, thông tin và hướng nghiệp thanh niên không đi học và người lớn cho các địa phương, và giao vùng thành người chịu trách nhiệm chính trong việc điều phối các hoạt động trong lĩnh vực này. Cùng lúc, cần phải biết rằng người đứng đầu cơ quan quản lý giáo dục cấp vùng (Recteur), thay mặt cho nhà nước, giữ quyền thông tin và hướng nghiệp cho học sinh (các học sinh thanh thiếu niên cấp 2 và tại đại học).

Qua việc chia sẻ quyền lực trong câu hỏi hướng nghiệp, nước Pháp tổ chức các hệ thống quốc gia về “hướng nghiệp suốt đời” (tên gọi chính thức trong khối cộng đồng Châu Âu). Bối cảnh mới này dẫn chúng ta đến với câu hỏi đầu tiên:

Cần phải đưa ra chính sách nào cho giáo dục quốc gia trong lĩnh vực hướng nghiệp? Làm thế nào điều hòa chính sách đó với chính sách của các đối tác (các Bộ khác, địa phương) ?

Dự thảo luật về tương lai của nhà trường vẫn chưa được Quốc hội Pháp thông qua. Nó đã dẫn đến bàn thảo quốc gia của hơn 1.000 người tham gia đủ các thành phần chuyên môn xã hội, các cá nhân, các nhóm... Sự huy động này chỉ rõ sức mạnh của các mối liên hệ đã gắn kết đất nước với nhà trường.

Về hướng nghiệp, dự thảo luật dự kiến một số điều khoản có tác động thực tế không chỉ trên hoạt động của các trường học, mà còn trên quan hệ của các trường này với các dịch vụ hướng nghiệp, với các đối tác bên ngoài (chủ yếu là các doanh nghiệp).

Một vài ví dụ:

- Thêm môn “phát hiện nghề nghiệp” (découverte professionnelle) (hiện tại chỉ là môn lựa chọn) trong thời khóa biểu của học sinh.

- Củng cố vai trò của nhà trường trong hướng nghiệp cho học sinh: dự án nhà trường bắt buộc phải có một phần về hướng nghiệp dựa trên các mục tiêu cụ thể và phải có phần đánh giá.
- Đề xuất “thỏa thuận học tập thành công cá nhân hoá” (3h/ tuần) cho những học sinh khó khăn nhất.
- Củng cố liên hệ với phụ huynh học sinh.
- Hàng năm giới thiệu chính sách hướng nghiệp của người đứng đầu cơ quan quản lý giáo dục cấp vùng (Recteur), cũng như là các kết quả cho các đối tác.

Chúng ta có thể thấy rõ, qua một vài ví dụ trên, dự thảo luật đề xuất củng cố phương diện xuyên suốt, “hệ thống” của hướng nghiệp, và cũng không quên sự cần thiết kèm cặp các thanh thiếu niên (đặc biệt những em có nhu cầu nhiều nhất). Sự tiến triển này đưa ra câu hỏi thứ 2:

Chúng ta cần những dịch vụ nào để đáp ứng tốt nhất các mục tiêu của chính sách này? Với những nhà chuyên môn nào (về năng lực, đào tạo, chứng thực, ...)?

Trong phần này chúng ta sẽ xem xét hai câu hỏi lớn được đặt ra trong phần đầu:

1. Câu hỏi thứ nhất :

Chính sách hướng nghiệp nào cho nền giáo dục quốc dân và phối hợp nó thế nào với các đối tác ?

Chính sách giáo dục tại Pháp dựa trên 4 nguyên tắc:

- ◆ Bình đẳng trước hướng nghiệp và chăm sóc: theo điều L313-1 Luật giáo dục mỗi người đều có quyền được tư vấn hướng nghiệp ;
- ◆ Xem xét đến các năng lực, sở thích cá nhân: hướng nghiệp liên quan đến tất cả các học sinh nhưng đối với mỗi học sinh đó lại là một vấn đề riêng;
- ◆ Nằm trong khuôn khổ của môi trường kinh tế - xã hội hạn chế: dự thảo luật hướng nghiệp cho tương lai của nhà trường dự kiến thêm vào điều L313-1 của Luật Giáo dục 1 mục : “hướng nghiệp và đào tạo cho học sinh phải tính đến khuynh hướng, khả năng của học sinh và triển vọng nghề nghiệp gắn với các nhu cầu có thể dự đoán được của xã hội và của nền kinh tế”;
- ◆ Hội nhập trong quá trình hướng nghiệp suốt đời, mà trong quá trình đó việc đi học ở trường là bước đầu tiên. Vấn đề ở đây liên quan đến một cách thức tiến hành dẫn đến, trong suốt quá trình học và trong cuộc sống, các quyết định. Chính sách hướng nghiệp nhằm cho phép học sinh đạt được những công cụ và kiến thức cần thiết để đi tới điều trên.

Nhằm thực hiện 4 nguyên tắc trên, cách thức tiên hành cần phải:

➤ **Liên tục** : nhằm cho phép học sinh tự định vị được mình so với năng lực, sở thích của chính mình, hiểu rõ hơn các ngành đào tạo và nắm bắt các khả năng trong môi trường kinh tế - xã hội, trước hết cần có thời gian ... Đối với giáo dục quốc dân, thời gian đó chính là thời gian đi học của học sinh. Khó khăn chủ yếu chúng ta gặp ở đây là thiết lập một cách rõ ràng thời gian “hướng nghiệp” trong thời khóa biểu của học sinh mà không để quá tải, vì thời khóa biểu của học sinh tại Pháp đã là rất cao so với các nước Châu Âu khác. Lần đầu tiên, dự thảo hướng nghiệp cho tương lai của nhà trường đưa ra 3h mỗi tuần về tìm hiểu “phát hiện nghề nghiệp” trong thời khóa biểu của những học sinh có mong muốn. Tất nhiên không thể lẫn lộn môn lựa chọn này với hướng nghiệp nhưng khoảng thời gian này cho phép đề cập đến một số mặt của hướng nghiệp và đóng góp đáng kể vào việc giúp đỡ học sinh trong suy nghĩ của họ về lộ trình học đường và chuyên môn;

➤ **Tập thể** : Để kèm cặp mỗi học sinh trong cách thức hướng nghiệp, toàn bộ cộng đồng giáo dục phải tự cảm thấy có liên quan, đương nhiên các giáo viên, và cả các nhà tư vấn - tâm lý học hướng nghiệp, người đứng đầu cơ quan quản lý giáo dục cấp vùng, phụ huynh học sinh. Các dự án nhà trường, mà trong đó phải có một phần về chính sách hướng nghiệp của trường, phải dự kiến được các hoạt động trong suốt thời gian học, kể cả Trung học Cơ sở và Trung học Phổ thông. Các hoạt động đó liên quan đến tất cả các chủ thể và không chỉ là quyền hoặc chuyên môn riêng của nhà tư vấn hướng nghiệp tâm lý. Chính sách quốc gia nhằm kết hợp, xung quanh người đứng đầu cơ quan quản lý giáo dục cấp Vùng (Recteur), một tổng thể các năng lực và chuyên môn mà một vài trong số đó có thể “xa lạ” đối với nhà trường. Cách đây vài chục năm, người tư vấn hướng nghiệp được coi như chuyên gia duy nhất về hướng nghiệp trong nhà trường. Điều này đã dẫn đến các lệch lạc quan trọng đưa ra sự loại trừ của một số học sinh mà người ta yêu cầu chuyên gia này “tìm ra một giải pháp hướng nghiệp”. Ngay cả khi ngày nay mọi thứ không phải là toàn diện, câu hỏi về hướng nghiệp cho tất cả các học sinh (kể cả những em gặp nhiều khó khăn nhất) đã trở thành mối lo lắng của nhiều chủ thể. Cần phải nhấn mạnh đến công việc tuyệt vời mà nhóm “Recteur, CPE, giáo viên chủ nhiệm và chuyên gia tư vấn hướng nghiệp” thực hiện trong nhiều trường hợp;

➤ **Tính liên hiệp** : Việc mở cửa nhà trường cho các đối tác khác, chuẩn bị với họ các thông tin về nghề nghiệp, về doanh nghiệp ngày càng trở nên cần thiết. Làm việc chặt chẽ với những người đảm nhận phần sau khi học cũng không thể thiếu được. Câu hỏi này chỉ có ý nghĩa chủ yếu qua phần thông tin cho học sinh về nghề nghiệp, việc làm, các lĩnh vực chuyên môn. Cần phải có sự thống nhất trong mọi cấp bậc, bắt đầu từ cấp hàn lâm

(người đứng đầu cơ quan quản lý giáo dục cấp Vùng). Hiện nay có ít nhất hai công cụ thống nhất tại cấp này:

- Một mặt là Chương trình Phát triển Đào tạo của địa phương (Programme Régional pour le Développement de la Formation - PRDF). Chương trình này phải do địa phương và người đứng đầu cơ quan quản lý giáo dục cấp vùng đồng soạn thảo. Đây là một phương tiện đặc biệt hữu hiệu để dự đoán trung hạn cách tổ chức đào tạo trong một vùng. Chương trình này cũng phải có một phần giới thiệu các yếu tố liên quan đến hướng nghiệp của thanh, thiếu niên. Đây là một yếu tố quyết định nhằm giúp đỡ thanh, thiếu niên không chỉ trong quyết định của họ, mà còn nhằm theo sát sự phát triển của vùng. Nếu không có sự liên kết giữa người đứng đầu cơ quan quản lý giáo dục cấp vùng và các nhà chức trách của địa phương, kế hoạch này không thể thực hiện được.
- Mặt khác là Hội đồng hàn lâm Giáo dục quốc dân (Conseil Académique de l'Education Nationale). Cơ quan này có mục đích tạo điều kiện cho sự trao đổi giữa tất cả các đối tác trong ngành giáo dục quốc dân (đại biểu trúng cử, đại diện doanh nghiệp, phụ huynh học sinh...) về chính sách do người đứng đầu cơ quan quản lý giáo dục vùng đề ra. Hiện nay, đề xuất này nằm trong dự thảo luật hướng nghiệp cho tương lai của nhà trường, Lãnh đạo giáo dục cấp vùng sẽ phải dành một buổi họp mỗi năm để giới thiệu chính sách hướng nghiệp của mình.

Phương diện liên hiệp này rất quan trọng. Trên thực tế như chúng ta thấy, các đơn vị hành chính địa phương tự tổ chức ngày càng nhiều việc phát triển mạng lưới tiếp đón, thông tin và hướng nghiệp riêng của mình; Nhà nước, qua trung gian là Bộ Lao động, cũng có một mạng lưới khá phát triển (Cơ quan Việc làm Quốc gia – Agence Nationale Pour L'Emploi, Cơ quan vùng – Missions locales). Các chủ thể này sẽ ở trong hoàn cảnh cạnh tranh lẫn nhau nếu không có mối bận tâm hợp tác với nhau thường xuyên. Sự liên kết này nhằm đặt mỗi bên vào hoàn cảnh bổ sung với các chủ thể khác.

➤ **Sự gắn bó chặt chẽ:** Chính sách hướng nghiệp cần được xây dựng với mong muốn tích lũy, phối hợp giữa các hoạt động khác nhau để mỗi thanh niên có thể được hưởng lợi ích từ chính sách này. Trong các nhà trường của chúng ta, các hoạt động không thiếu nhưng thiếu sót là ở các kế hoạch hoạt động.

Chắc chắn cần nhiều thời gian hơn để tôi có thể giới thiệu chi tiết hơn về chính sách hướng nghiệp cho học sinh của Bộ Giáo dục Quốc gia Pháp. Chúng ta luôn phải “đi lại” giữa hai thái cực, đối mặt với những nghề mới đến từ nhiều phạm vi khác nhau. Ví dụ, có nhất thiết phải “ép buộc” thanh thiếu niên học trong các lĩnh vực chuyên môn có

việc làm (những không hẳn lúc nào cũng được trả lương cao hoặc với các mức độ tay nghề thấp) với rủi ro là họ không hứng thú với ngành học, với công việc sau này? Ngược lại, có cần thiết mở ra một ngành học cho những người có nhu cầu trong một số lĩnh vực mà việc làm bấp bênh với rủi ro khiến người học thất nghiệp? Chính sách đưa ra phải cho phép mỗi người có thể thiết lập được lộ trình riêng, nhờ vào việc khai thác tối đa tổng thể năng lực và khả năng của mình, để có thể phục vụ xã hội. Đây là một chính sách nhằm dung hòa lợi ích cá nhân và nhu cầu tập thể.

2. Câu hỏi thứ 2 :

Chúng ta cần những dịch vụ nào để đáp ứng được tốt hơn các mục tiêu của chính sách này? Với những nhà chuyên môn nào (năng lực, đào tạo, chứng thức ...)?

Trước hết về các dịch vụ :

Tôi xin nhắc lại rằng nền giáo dục quốc gia luôn phải có trách nhiệm đối với các học sinh và sinh viên, trách nhiệm này có thể kéo dài 1 năm sau khi học sinh, sinh viên rời nhà trường (Mission Générale d'Insertion). Các dịch vụ chúng ta đưa ra thực hiện với ưu tiên hoạt động cho các đối tượng nói trên. Cần phải lưu ý rằng các Trung tâm Thông tin và Hướng nghiệp (CIO) tiếp nhận mọi đối tượng có đi học hay không.

Một chính sách dựa trên sự liên hiệp và nhắm tới việc tổ chức các phương tiện cần thiết cho mỗi học sinh để cải thiện thông tin của học sinh về nghề nghiệp và các lĩnh vực chuyên môn, yêu cầu ở mỗi mức của hệ thống đào tạo phải có các dịch vụ có thể, cũng một lúc đặt ra một phạm vi và xác định các hoạt động cho giáo dục quốc gia có tính đến, thậm chí dựa trên các hoạt động của các đối tác như sau:

- Ở cấp quốc gia, Vụ Giáo dục học đường (DESCO) có Ban Hướng nghiệp mà hoạt động rất “xuyên suốt”: ngay trong Bộ GD, nhưng còn với các Bộ khác và nhất là với các đại diện cấp quốc gia của các ngành chuyên môn.
- Xung quanh người lãnh đạo giáo dục cấp vùng, xây dựng các nhóm bao gồm một nhà tư vấn của lãnh đạo giáo dục vùng về hướng nghiệp và thông tin cho học sinh¹, các cơ quan mà nhân vật này chịu trách nhiệm (SAIO và ONISEP) và các Thanh tra về Thông tin và Hướng nghiệp. Chính nhóm này đề xuất cho lãnh đạo giáo dục vùng các hướng của chính sách hướng nghiệp cũng như các

---

¹ Đây là Người đứng đầu Ban thông tin và hướng nghiệp hàn lâm (CSAIO). CSAIO cũng là đại biểu vùng của ONISEP (Văn phòng Thông tin về Học tập và Nghề nghiệp). ONISEP là một cơ sở nhà nước chịu trách nhiệm sản xuất và phổ biến miễn phí tới mọi học sinh các tư liệu về thông tin cần thiết để thiết lập lộ trình hướng nghiệp.

thể thức vận hành. Người phụ trách CSAIO có các mối quan hệ với toàn bộ các đối tác làm việc cấp vùng.

- Cuối cùng, ở cấp địa phương, Trung tâm Thông tin và Hướng nghiệp (CIO) là yếu tố chi tiết nhất trong mạng lưới vùng quanh các trường. Như tôi đã nói ở trên, các CIO triển khai phần lớn hoạt động của họ phục vụ cho các trường học. Vị trí “bên ngoài” đối với các trường đó, cũng như khả năng đón nhận mọi đối tượng, khiến họ trở nên rất quý giá trong khuôn khổ của chính sách mở cửa và hợp tác. CIO cũng trở thành “giao diện” giữa nhà trường và các đối tác của nhà trường, cho dù đó là đối tác thể chế hay kinh tế như các doanh nghiệp. Chúng tôi mong muốn củng cố vai trò của CIO.

Để CIO có thể đảm đương đầy đủ vai trò được phân, cần phải đặt ra câu hỏi về những người làm việc dưới trách nhiệm của CIO. Những vấn đề này được đề cập trong phần cuối cùng của bài tham luận, phần này không dựa trên các văn bản hiện hành mà nó là những suy nghĩ về tương lai.

Các năng lực của nhân viên của CIO phải tiến triển đến khả năng thực tế tác động cùng lúc trên nhiều hướng:

- Tổ chức (cho hiệu trưởng) và điều phối các hoạt động thông tin và hướng nghiệp trong trường,
- Kèm cặp các nhóm giáo dục trong việc thực hiện các hoạt động luôn theo hướng gắn kết chặt chẽ,
- Đào tạo các nhóm giáo dục về phương thức giáo dục trong hướng nghiệp
- Gắn kết và phân tích các chỉ số cần thiết cho việc dẫn dắt chính sách hướng nghiệp trong trường,
- Quan tâm đặc biệt đến các học sinh khó khăn nhằm đưa các em ra khỏi tình trạng “không có tay nghề”,
- Tạo điều kiện cho sự phát triển trong trường của mỗi học sinh,
- Đảm bảo sự kèm cặp cá nhân cho mỗi học sinh có yêu cầu nhằm giúp đỡ học sinh đó làm chủ tốt hơn các kỹ năng, năng lực, phân tích được các hiệu quả học tập và xây dựng lộ trình thích hợp nhất,
- Đón tiếp và tư vấn những người đến CIO, và từ nay trở đi tham gia vào quá trình hợp thức hóa các kinh nghiệm đã đạt được,
- Làm việc chặt chẽ với các đối tác địa phương,
- Đảm bảo thu nhập thông tin về các cơ hội có thể có nhờ học tập,
- Kèm cặp học sinh có mong muốn về cách thực hiện để đạt được chất lượng thông qua việc học tập.

Danh sách này không phải là toàn bộ các nội dung và vấn đề.

Hiện tại nước Pháp có khoảng 4.300 chuyên gia tư vấn hướng nghiệp tâm lý (COP) và 600 giám đốc CIO. Nếu tính toán sơ bộ, chúng ta có thể thấy mỗi chuyên gia tư

vấn tâm lý học - hướng nghiệp (COP) chịu trách nhiệm tư vấn cho khoảng 1.400 học sinh. Con số này đương nhiên không phản ánh hoạt động thực tế của các COP vì họ không gặp tất cả các học sinh (về mặt vật chất là không thể thực hiện được). Sẽ phù hợp hơn nếu chúng ta phân biệt 2 dạng hoạt động:

- Các hoạt động tập trung vào thông tin và hướng nghiệp mà mục đích là mang đến cho học sinh phương pháp luận và kiến thức trong lĩnh vực thông tin và hướng nghiệp, tạo điều kiện mở ra một lĩnh vực rộng hơn của các hoạt động chuyên môn, cho phép nhận thức tốt hơn, làm chủ tốt hơn các lộ trình đào tạo, kể cả trong hệ thống giáo dục quốc dân và bên ngoài (nhất là trong khuôn khổ học nghề) ... Vấn đề ở đây không chỉ là thực hiện hoạt động của mình trực tiếp với các học sinh, mà còn là phát triển các hoạt động theo hướng của các nhóm giáo dục, hiệu trưởng, ...
- Các hoạt động hay đúng hơn các hành động “tâm lý”, mang tính chất cá nhân hơn, dành cho tất cả các học sinh nhưng nhắm đến đặc biệt hơn đến việc cải thiện sự thích ứng với môi trường xã hội, xây dựng hình ảnh tích cực về bản thân, quản lý các khó khăn cá nhân trong phát triển.

Một chuyên gia có thể đồng thời thực hiện cả hai dạng hoạt động này được hay không?

Cá nhân tôi thì không nghĩ như vậy, ít nhất là trong hoàn cảnh tuyển dụng hiện tại. Nhà “tâm lý học học đường” như đã được định nghĩa ở trên cần được đào tạo cao hơn về tâm lý học, tương ứng với loại hình đào tạo của các trung tâm đào tạo các chuyên gia tư vấn – tâm lý học hướng nghiệp tại Pháp. Việc đào tạo ở trình độ cao học như vậy cũng được chứng minh. Điều này đáp ứng một phần mong đợi của quốc gia.

Cần phải chấp nhận rằng đã xuất hiện nhiều chỉ trích liên quan đặc biệt tới hoạt động “tư vấn hướng nghiệp” của các chuyên gia tư vấn – tâm lý học hướng nghiệp. Ngành học ban đầu về tâm lý học (cử nhân tâm lý học là điều kiện duy nhất để dự tuyển) không hẳn đã chuẩn bị cho những người này trở thành các chuyên gia về việc làm, kinh tế, các nghề nghiệp, họ lại càng không được nhắm tới việc trở thành các chuyên gia về thông tin, điều hành một nhóm đối tượng người lớn, về quản lý... mà đó là những năng lực vốn cần ở một “chuyên gia tư vấn nhà trường hoặc chuyên gia tư vấn cho hiệu trưởng”. Các năng lực này, không loại bỏ việc đào tạo vững chắc trong lĩnh vực tâm lý, thuộc về các ngành như xã hội học, kinh tế học, và cần thiết phải có thêm một phần đào tạo thực hành, trên thực tế, không chỉ với các trường học mà còn với các doanh nghiệp.

Nói tóm lại, tôi cố gắng dựng lại hiện trạng và giới thiệu trước các đại biểu dự hội thảo bối cảnh lập pháp đầy biến chuyển tại Pháp, chính sách giáo dục quốc gia về thông tin và hướng nghiệp cũng như các giả thuyết về các dịch vụ vận hành chính sách này. Để kết luận, tôi đưa ra câu hỏi về vị thế của những người làm công tác hướng nghiệp. Chính

phủ Pháp đã thông qua một cách rõ ràng một sự tiếp tục thông qua việc giữ lại danh hiệu chuyên gia tư vấn – tâm lý học hướng nghiệp (COP) trong ngạch công chức nhà nước, ngay cả khi xuất hiện các câu hỏi được đặt ra về việc chuyển họ về các cơ quan địa phương. Sự lựa chọn này được chứng minh chủ yếu qua mong muốn xử lý bình đẳng vấn đề này trên toàn lãnh thổ, đặc biệt trong lĩnh vực thông tin cho học sinh về nghề nghiệp và các ngành đào tạo.